

fremkomme med ideer, som ikke havde nogen mulighed for at føre til en sådan overensstemmelse. Han omtalte de håb, der knyttede sig til aftalen om indstillingen af atomforsøg, og henviste til såvel præsident Kennedy's som udenrigsminister Gromyko's indlæg i generaldebatten om nedrustnings-spørgsmålet, som havde givet anledning til øget optimisme. (Bilag II).

Kolonisørgsmål.

Den fortsatte afvikling af kolonistyret og forholdene i nogle tilbageværende koloni-områder optog en stor del af indlæggene i generaldebatten, og mange talere udtalte, at de fandt dette spørgsmål det vigtigste på FNs dagsorden. Ikke mindst betydningen af Addis Abeba-konferencen i maj 1963 og dens beslutninger, som tiltrådtes af 32 selvstændige afrikanske stater, blev fremhævet, og adskillige afrikanske talere henviste til, at de afrikanske stater har forpligtet sig til at stå sammen om aktive foranstaltninger med henblik på at befri de endnu afhængige områder i Afrika.

Under debatten blev der særlig givet udtryk for bekymring over den nuværende situation i de portugisiske territorier, i Syd-Rhodesia og i Syd-vestafrika.

Nogle lande gav tilslutning til den fuldstændige udryddelse af kolonialisme, men erklærede, at fremskridt måtte opnås ad fredelig vej, og de tog afstand fra handlinger, der kunne blive til skade for formålet, og som kun kunne føre til forvirring.

Bl. a. den sudanesiske udenrigsminister førte et stærkt angreb på Portugals kolonipolitik og udtalte, at situationen i de portugisiske territorier stadig forværredes; i Angola og Portugisisk Guinea rasede en voldsom væbnet konflikt, og Moçambique var en slumrend vulkan, som truede med udbrud nårsomhelst. Den portugisiske regering havde beklageligvis ikke gjort det mindste forsøg på at efterleve generalforsamlingens og sikkerhedsrådets resolutioner, men tog fortsat sin tilflugt til påstanden den om, at de nævnte afrikanske territorier var integrerende dele af selve Portugal, og at de afrikanere, der førte frihedskampen, var terroristiske bander, der var inspireret udefra. Begge disse påstande var tilbagevist af både forsamlingen og sikkerhedsrådet,

og Portugal ville efter den sudanesiske udenrigsministers opfattelse for sin egen skyld gøre bedst i at følge det eksempel, som tidligere kolonimagter i Afrika havde givet.

Bl. a. den jugoslaviske udenrigsminister omtalte Syd Rhodesia, hvor efter hans opfattelse adskillige millioner indfødte var blevet overladt til det hvide mindretals nåde og barmhjertighed. Dette spørgsmål var fuldt af faremomenter, og i det hele taget skulle spørgsmålet om afviklingen af de sidste rester af kolonialismen i Afrika og andetsteds vurderes direkte i forbindelse med opretholdelsen af international fred og sikkerhed.

Om Kenya, Nyasaland og Zanzibar fremhævede Senegals udenrigsminister, at disse lande snart ville blive uafhængige. Senegals udenrigsminister mindede endvidere om, at Senegal som den første i 1961 havde forlangt at Portugal blev udvist af FN.

Et antal arabiske lande krævede, at selvbestemmelsesretten skulle være gældende også for Oman samt for Adén og dets protektorater.

Den tunesiske udenrigsminister erklærede at tiden var inde til den endelige likvidering af kolonialismen — ikke blot i Afrika, men i Sydamerika, Adén, Oman og andetsteds og oplyste, at den tunesiske regering havde besluttet at afbryde dem diplomatiske forbindelse med Portugal og at anerkende eksilregeringen i Angola, som ledes af Holden Roberto.

Den australske udenrigsminister henvendte opmærksomheden på de skridt, som generalsekretæren allerede havde taget med henblik på at iværksætte overenskomsten mellem Holland og Indonesien vedrørende Vest-Ny-Guinea (Vest Irian). Han sagde, at generalforsamlingen ikke måtte være i tvivl om Australiens hensigter og politik i områderne Papua og Ny Guinea. Australien ventede, at overenskomsten ville blive opfyldt til punkt og prikke inklusive adgangen til selvbestemmelse. Australien så frem til den tid, da de nævnte områder ville være fuldstændig politisk og økonomisk uafhængige.

Den danske udenrigsminister (jfr. bilag II) sagde, at Danmark fuldtud støttede FNs bestræbelser for at opnå uafhængighed for koloniområder lige så hurtigt, som det